

Sygn. akt V U 374/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2013 r. w Kaliszu

odwołania C. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 stycznia 2013 r. i 28 lutego 2013 r. Nr (...)

w sprawie C. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 22 stycznia 2013 r. i 28 lutego 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje C. P. emeryturę od 1 stycznia 2013 r.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 22 stycznia i 28 lutego 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił C. P. przyznania emerytury, gdyż jako osoba urodzona po 31.12.1948 r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w tych warunkach na dzień 01.01.1999 r. , bo odmówiono zaliczenia do takiej pracy zatrudnienia m.in. w Przedsiębiorstwie (...), gdyż nie przedstawił na tę okoliczność dokumentu odpowiadającego wymogom formalno-prawnym.

Odwołanie od tych decyzji wniósł do Sądu C. P. domagając się przyznania emerytury z tytułu ponad 15-letniego wykonywania pracy w szczególnych warunkach, powołując się, że przez cały okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) (ponad 15 lat), a nadto prowadząc potem własną działalność gospodarczą był kierowcą samochodu ciężarowego dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 162 poz.1118 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;

oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści ust.2 emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE oraz rozwiązania stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Stosownie do treści art. 32 cyt. ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnieni w szczególnych warunkach przez co najmniej przez 15 lat, nabywali prawo do emerytury w wieku obniżonym o 5 lat od podstawowego, o ile udowodnili łączny staż ubezpieczeniowy określony w art. 27 cyt. ustawy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z ust.4 tego przepisu wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługiwało prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami). Paragraf 2 powyższego rozporządzenia stanowi, że okresami prac uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wobec braku stosownego dokumentu przez sądem możliwe jest wykazywanie charakteru pracy wszelkimi dowodami przewidzianymi w przepisach kodeksu postępowania cywilnego.

Zgodnie z art. 184 ust.1 cyt. ustawy odwołujący się, jako osoba urodzona po 31.12.1948 r. (tj. w dniu (...)), powinien warunki stażowe tj. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach wykazać na dzień 01.01.1999 r. Jak wynika z danych ZUS na dzień 01.01.1999 r. C. P. udowodnił wymagany 25 letni składkowy i nieskładkowy (łącznie 25 lat 9 miesięcy i 17 dni). Z akt ZUS wynika, że odwołujący się w okresie od 11.06.1974 r. do 07.06.1993 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...)w K.jako kierowca.

W oparciu o akta osobowe z tego zakładu Sąd ustalił, że odwołujący się został tam przyjęty do pracy na stanowisko kierowcy i takie stanowisko zajmował do końca zatrudnienia w tym zakładzie. Brak natomiast danych o rodzaju prowadzonego pojazdu. Podejmując tę pracę był kierowcą kategorii I, z prawem jazdy kategorii A, B, C i E od 15.11.1973 r.

Ze świadectwa pracy z dnia 23.06.1993 r. wynika, że w czasie zatrudnienia w (...) odwołujący się wyjeżdżał do pracy na kontrakt w ZSRR. Zakład nie wydał mu świadectwa pracy w szczególnych warunkach za powyższy okres. W oparciu o zeznania świadków Z. K. i R. Ł. Sąd ustalił, że przedsiębiorstwo (...) zajmowało się wykonywaniem usług transportowych z wiązanych z budownictwem, głównie dla Kombinatów Budowlanego w K.. Przewożono żwir, ziemię, materiały budowlane.

Odwołujący się pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Na wyposażeniu bazy (...)były tylko duże samochody ciężarowe. Odwołujący się miał na stałe powierzony samochód ciężarowy T. o ładowności 16 ton. Kierowcy w tym zakładzie, (jak to praktykowano powszechnie) mieli bowiem na stałe powierzane określone pojazdy, ale okresowo, w zależności od potrzeb zakładu lub w zastępstwie powierzano im inne.

Powyższe wiarygodne zeznania świadków, spójne z danymi w aktach osobowych pozwala na przyjęcie, że w okresie zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) odwołujący się wykonywał pracę uprawniającą do uznania jej za pracę w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ujęte jest w dziale VIII pkt. 2 wykazu A stanowiącego załącznik przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami).

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego wykluczające uznawanie za pracę w szczególnych warunkach pracy, wykonywanej przez kierowców w zakładach podległych innemu resortowi niż komunikacji, jest za daleko idące. Definicję ustawową „pracy w szczególnych warunkach” zawiera art. 32 ust 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z tym przepisem za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Praca taka to ta, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. np. praca w narażeniu na hałas ponadnormatywny, praca w zapyleniu, w oparach chemicznych, w wysokich temperaturach lub zmiennych warunkach atmosferycznych. Pracę taką pracownik musi wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Motyw przyświecający ustawodawcy w stworzeniu instytucji przewidzianej w art. 32 w/w ustawy opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu i osoba taka ma prawo do wcześniejszej emerytury niż pozostali ubezpieczeni.

W odniesieniu do kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton nie ma znaczenia jakiego typu materiały przewożą, dla jakiej branży one są przeznaczone. Uciążliwość ich pracy jest jednakowa bez względu na to czy przewożą materiały budowlane, czy spożywcze. W stosunku do tych pracowników nie ma zastosowania orzecznictwo odnoszące się do branżowych wykazów. Należy przy tym mieć na względzie, że (...) w istocie był przedsiębiorstwem transportowym, świadczył jedynie usługi na rzecz branży budowlanej.

Nie ma więc żadnych podstaw do tego, by odmówić C. P. zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach pracy kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton.

Pracę tę wykonywał przez cały okres pracy w (...), czyli przez ponad 15 lat, spełnia więc wszystkie warunki stażowe do emerytury w obniżonym wieku.

Późniejsza praca kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 ton wykonywana w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej nie jest uwzględniana do pracy w szczególnych warunkach, skoro nie odbywa w się w ramach stosunku pracy. Podobnie dla uprawnień do emerytury w obniżonym wieku na użytek niniejszej sprawy nie jest uwzględniana praca po 01.01.1999 r.

C. P. składając wniosek o emeryturę w dniu 31.12.2012 r. pozostawał w zatrudnieniu i stosunek pracy rozwiązał z dniem 31.01.2013 r. Wiek 60 lat ukończył (...).

W stanie prawnym obowiązującym od 1 stycznia 2013 r. zniesiony został już wymóg rozwiązania stosunku pracy

W tym stanie rzeczy Sąd przyznał C. P. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013 r., tj. od momentu spełnienia wszystkich warunków o jakich mowa w art. 184 cyt. ustawy z 17.12.1998 r. .

Zaskarżone decyzje podlegały więc zmianie i zgodnie z art. 477¹⁴§2 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.